

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๒๗/๒๕๖๖

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๒๐/๒๕๖๖

วันที่ ๑๒ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { นายชัยวุฒิ เทพพิทักษ์ ผู้ร้อง
คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพิจิตร ที่ ๑
คณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๒ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายชัยวุฒิ เทพพิทักษ์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายชัยวุฒิ เทพพิทักษ์ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลย่านยาว อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร หมายเลข ๑ ผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ปรากฏว่า นายรักกี้ สุขประเสริฐ ผู้สมัครรับเลือกตั้งหมายเลข ๓ ได้รับการเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลย่านยาว ซึ่งนายรักกี้ สุขประเสริฐ เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามไม่ให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากเคยต้องคำพิพากษาของศาลจังหวัดพิจิตร คดีหมายเลขดำที่ มยE ๔/๒๕๖๕ คดีหมายเลขแดงที่ มยE ๒๗/๒๕๖๕ ให้ร่วมรับผิดชอบหนี้กู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านวังกระดี่ทอง และเคยกระทำการทุจริตการเลือกตั้งตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๔ ตำบลย่านยาว โดยการซื้อเสียงหัวคะแนนคนละ ๑,๕๐๐ บาท ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

- ๒ -

ประจำจังหวัดพิจิตร (ผู้ร้องที่ ๑) ว่า นายรักกี้ สุขประเสริฐ กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) ซึ่งเจ้าหน้าที่ของผู้ร้องที่ ๑ ดำเนินการสืบสวนและไต่สวนผู้ร้องโดยข่มขู่ อาฆาตมาดร้าย บั่นพยานหลักฐานเท็จ ล่าช้า ต่อมาคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ร้องที่ ๒) มีคำวินิจฉัยคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๖๘๒/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ยกคำร้องและให้ดำเนินคดีอาญากับผู้ร้อง เนื่องจากการกระทำของผู้ร้องเข้าข่ายหรือมีลักษณะเป็นการกระทำอันเป็นเท็จ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิดว่าผู้สมัครผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อจะแก่งัดให้ผู้สมัครผู้นั้นถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหรือสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่ให้มีการประกาศผลการเลือกตั้ง และเป็นการแจ้งหรือให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม การกระทำของผู้ร้องทั้งสองขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๒๒๔ มาตรา ๒๒๕ มาตรา ๒๕๑ มาตรา ๒๕๒ และมาตรา ๒๕๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่องเนื่องจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๒๔ มิได้เป็นบทบัญญัติที่รัฐธรรมนูญให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดเรื่องหนึ่งไว้เป็นการเฉพาะ ประกอบกับข้อเท็จจริงมิได้ระบุให้เห็นถึงการกระทำว่าเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องโดยตรงอย่างไร และข้อเท็จจริงตามคำร้องเป็นประเด็นเดียวกันกับเรื่องที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งที่ ๗๙/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕ ไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. มีคำสั่งยกเลิกคำรับรองตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลย่านยาว

๒. มีคำสั่งยกเลิกคำวินิจฉัยคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๖๘๒/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม

๒๕๖๕

๓. มีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราว โดยให้ระงับการปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลย่านยาว

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมิใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ...”

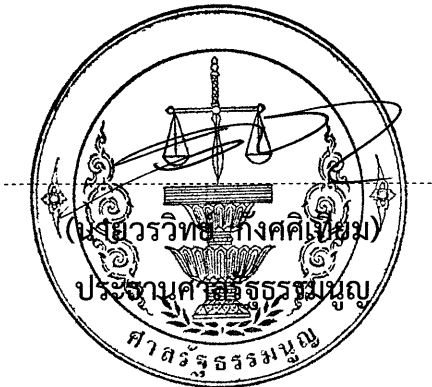
พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การจัดการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลย่านยาวของผู้ถูกร้องที่ ๑ เป็นการกระทำฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข

ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้อง และเอกสารประกอบคำร้องนี้เป็นประเด็นเดียวกันกับที่ผู้ร้องเคยยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ และศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๗๙/๒๕๖๕ คำร้องของผู้ร้องไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคสาม

ส่วนกรณีที่ผู้ร้องขอให้ยกเลิกคำวินิจฉัยคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๖๘๒/๒๕๖๕ ของผู้ถูกร้องที่ ๒ นั้น เห็นว่า เมื่อการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นการใช้อำนาจตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย หากผู้ร้องเห็นว่ากระทำดังกล่าวละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้อง ผู้ร้องอาจใช้สิทธิตามกระบวนการยุติธรรมอื่นได้ เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ประกอบกับข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องไม่ปรากฏว่าผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน กรณีไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

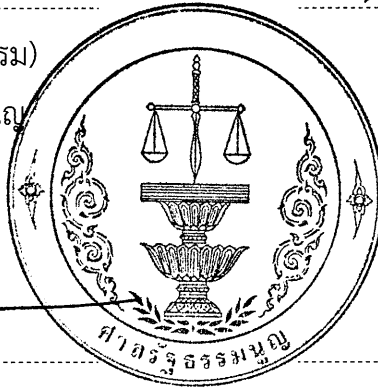
(คำสั่งที่ ๒๗/๒๕๖๖)

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภตล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ